

V Č I S T I Č V

LENONA ŠTIBLARÍKOVÁ

Čistič

Prísne utajené Medzinárodné centrum pre výskum technológií *New Earth* v Antarktíde 1. január 2025

„Toto sa nemalo stať! Toto sa nikdy nemalo stať! Čo len teraz bude?! Katastrofa! Všetci nás prekľajú! To je koniec mojej kariéry!“ bedákal starší kultivovane vyzerajúci muž. V očiach mal nešťastný výraz zbitého jahňata, kolená sa mu triasli, hrozilo, že slabosť mu zachváti celé telo a v panike ho vrhne do bielej mrazivej pustatiny, ktorá obklopovala nadzemnú časť ich základne.

„Je neskoro fňukať, profesor, čo sa stalo, stalo sa. Všetky tie vaše bezpečnostné opatrenia a varovania vyšli nazmar. Ako už nie raz či dvakrát, nehovorte mi, že covid bola len náhoda a nikdy predtým ani potom sa výsledok výskumu nedostal von za ochranný periméter, tomu už neveria ani školáci.“ Veliteľ bezpečnosti si vedca premeriaval pohrdavým pohľadom. Ochrana objektu bola jeho práca, čo však neznamenalo, že schvaľoval projekty, ktorých utajenie ochraňoval. Bol skalopevne presvedčený, že lieky na rakovinu či cukrovku existujú už dávno, no liečba je dostupná len vybraným. Bežných pacientov udržiavajú pri živote kvôli zisku. Síce nemal vinu na úniku, ktorý zaznamenali, no v hĺbke duše si ho prial už dlho. Katastrofa ľudstvom otrasie, len ak sa priamo týka každého člena spoločnosti a to bez výnimky. Bolo mu jasné, že ich „mňamka“ zasiahne každého mysliaceho tvora na Zemi.

„Čo budeme robiť?“ opýtal sa profesor bezradne, sediac v kancelárii šéfa bezpečnosti.

„Nič. Vráťte sa do práce a tvárte sa, že je všetko v najlepšom poriadku.“

„Ale to je... Predsa...“ habkal nositeľ Nobelovej ceny za rozvoj umelej inteligencie.

„Ak nás z niečoho obvinia, vedenie to hodí na protistranu, vyslovia sa odborníci a každý bude tvrdiť, čo im napíšu. Nebojte sa, profesor, vy medzi nimi nebudete, nikto nechce, aby ste klamali. A inak... Vyjadríme hlboké znepokojenie a dianie budeme pozorne monitorovať. Uvidíme, čo z toho bude. Nie sme jediní, čo sa týmto zaoberali, aj inde mali určite úspechy a tak, ktovie odkiaľ to vybehlo a zmutovalo. Postup podľa protokolu C6 pre mimoriadne situácie. Do práce!“ zahnal veliteľ ochranky profesora do hĺbín podzemia, kde sa stal opäť len jedným z mnohých bielych plášťov so začínajúcou lysinou a vysokým sebavedomím.

Bratislava, Fedáková 14, 3. poschodie

1. máj 2025

Nikdy by som si nepomyslel, že mi upratovanie bytu urobí takú radosť, no keď som po hodinách vypratávania skríň, umývania okien, prania, čistenia kuchyne, kúpeľne a triedenia vecí konečne zastal uprostred vyprataneho bytu s dvoma mechmi odpadkov v rukách, v mojom vnútri zavládla priam všeobjímajúca blaženosť. Konečne som sa zbavil každej stopy po mojej bývalej manželke. Všetko, čo tu náhodou zanechala, čo jej spadlo z hlavy, čo oslintala, čoho sa dotkla ktoroukoľvek časťou tela, na čo i len položila svoj pohľad, bolo vyhodené, vyčistené, odsaté či pretreté dezinfekčnou vlhkou utierkou. Urobil som si poriadok nielen v byte, ale hlavne vo svojej hlave a v citoch. Toto bola posledná bodka za životom s Luciou. Dve vrecia odpadu vynesiem do kontajnera a som voľný, slobodný, šťastný!

Prečo, keď sa človek cíti byť na vrchole, ho niečo zrazí na úplné dno?

Ostrá bolesť mi prenikla celým telom, hlavu mi zovrel zverák, žľč vystúpila do krku. Padol som na kolena nevnímajúc, že sa vrecia zrútili so mnou a starostlivo zaviazané uzly sa uvoľnili.

Moje telo sa v krčoch zvíjalo medzi kúskami ženskej bielizne, flakónmi od voňaviek, hygienickými vložkami a vecami, o ktorých majú muži len matnú predstavu. Je to vari infarkt? Porážka? Epileptický záchvat? Pri zmysloch ma držala utkvелá predstava. Príšerne, priam bytostne mi vadilo, že sa váľam v odpadkoch. Cítil som zmiešaninu neprijemných pachov, bolo mi odporné, že sa do môjho čistučkého bytu vyvalila zmes svinstva. Nepatričné? Priam zvrhlé? Čo robiť? Strašne mi to v tej chvíli prekážalo. Nedokázal som reálne posudzovať situáciu, v ktorej som sa ocitol. Je to ako keď vám niečo vletí do oka a ktosi vám neustále čosi hovorí, pýta sa, musíte mu odpovedať, no vy dokážete myslieť len na to, že máte voľačo v oku a kým to odtiaľ nedostanete... Nemôžete sa sústrediť na nič iné.

Ani ja som sa nesústredil.

Preto, keď mi pred očami zamihali nejaké písmená, čísla, značky, len som ich odmävol, zahnal ďalej, nech neotravujú, nerušia moju agóniu. Ja práve umieram! Seriem na nejaké oznamy! Svet sa okolo mňa krútil, vrtel, až som si musel ľahnúť a zatvoriť oči. Možno som aj omdlel, ktovie. Keď som sa konečne spamätal, musel som zahrešiť. Potom znova a znova, celú večnosť zo mňa vychádzali necenzurované slová, dokonca aj také divné, archaické či čo. Starká by isto krútila hlavou a prežehnávala sa, keby ma počula.

Pred očami, na akomsi očnom pozadí alebo priamo v mojom mozgu, som celkom jasne, zreteľne, napriek silným dioptriám, videl tabuľku s mojím menom a charakteristikami. Úplne ako v nejakej počítačovej hre!

„Kurva! Elon Musk! Ty sviňa! Čo to v EÚ zasa schválili za kravinu?! Ja nechcem!“ kričal som od bezmocnej zlosti, lebo v kolónke „Povolanie“ sa jagal nápis „Čistič“. Niečo také by som si nikdy v živote nevybral! Musel to byť nejaký omyl. Ja som predsa poisťovací agent, daňový poradca, v najhoršom bezpečnostný technik. Alebo v tomto prípade mysliť povolania typu „mág, baffle, liečiteľ, lovec tieňov“ a podobne? Prebieha môj život simultánne s nejakou hrou? Budú mi za účasť v hre nejakú platiť? V parlamente sa už dlhšie hovorilo o nepodmienenom príjme pre všetkých občanov EÚ, ale žeby to spustili tak masovo a bez akejkoľvek reklamy o tom, aké to bude pre občanov prospešné? Dočerta! Alebo to spustili len u nás, na Slovensku, že zadarmo? Demo verzia pre chudobných príbuzných? Experiment na vzorke? A neskôr, až vychytajú chyby, to rozbehnú vo veľkom, či to niekto bude chcieť, alebo nie. Dost' možné! Len žiadnu paniku. Pokoj! Ak to spustili, musí to byť schválené a odskúšané na nejakej malej vzorke, predsa by neriskovali katastrofu, nie?

Pochybnosti a strach z neznáma sa v kútiku duše váľali od smiechu po zemi.

Tak teda Čistič. Čo ak je to nejaký druh bojovníka so zločinom? Alebo iná verzia lovca príšer? Ničiteľa zombie? Vyčistím svet od nespravodlivosti, násilia a tyranie! Hej, jasné. Pri mojom spôsobe života a šťastí, skôr od slín, splasok a hovien! Čím som sa tu celý posledný deň zaoberal? Niekto si všimol, čo držím v rukách, keď prišlo na rozdávanie interfejsov a povolaní? Z mojich perspektív a predpokladaného profesijného rastu som sa normálne rozplakal. Toľká nespravodlivosť! Ved' čo, môžem, nikto ma nevidí, žena ma opustila, som tu sám, úplne sám. A nikomu na mne nezáleží. Každý má v paži čističa Viktora Zálužického. Všetci si teraz vyberajú svoje herné povolania, len ja tu trčím ako debil, lebo som v nesprávnu chvíľu podľahol dočasnej slabosti a odklepol niečo, čo som ani nevidel.

Dost'! Koniec sebaľútosti a váľania sa po podlahe! Nikdy som predsa nebol zbabelec! Síce ani bojovník bez bázne a hany, ale ak niečo robím, potom naplno a kvalitne, nech z toho mám osoh nielen ja, ale aj moji klienti.

Ak mám byť čistič, budem najlepší čistič zo všetkých! Budem prvý čistič spomedzi všetkých čističov na svete, ved' sme všetci na jednej štartovacej čiare! Tak vztyk, chlape, a do roboty!

*

Prezrel som si históriu správ a zistil, že medzi prvými prišlo oznámenie, privítanie v novej ére riadenej umelou inteligenciou GayaEnna, ktorá ľudstvu ponúka nový začiatok. Či bude jej éra lepšia, alebo horšia ako tie pred ňou, to záleží len od nás. Odkiaľ sa GayaEnna vzala, kto ju vytvoril, kto ju vlastní či ovláda, neprezradila. Ako sa jej zbaviť, tiež nie a ďalšie otázky ohľadom jej tvorcov som si nechal pre seba. Následne som zistil, že mi boli ponúknuté povolania: kupec, podnikateľ, účtovník, bankár a riaditeľ, ktoré som odignoroval a ručne som

niekoľkokrát potvrdil čističa! Prezrel som si spis voliteľných povolaní, boli ich tisíce! Tisíce možností, ktoré som si mohol vybrať, ak som nechcel tie, ktoré mi na základe mojich životných skúseností a profesií ponúkla GayaEnna. A nie, čistič naozaj nie je druh bojovníka či ochrancu nevinných, je to presne to, čo označuje. Som upratovač. Žiadny sadistický zabijak organizovaného zločineckého kartelu. Možno by som mal byť vd'ačný aj za to, neviem si predstaviť, že by som mal niekoho zabíjať, len aby som získal body skúseností a leveloval na vyšší stupeň. Zmena povolania je možná, avšak až po dosiahnutí stého levelu! Dovtedy snád každé povolanie človeka omrzí a bude rád, ak ho bude môcť zmeniť na hocijaké iné. Ja teda rozhodne! Takže šanca na zmenu k lepšiemu tu je, no je taká vzdialená ako let na Mars.

Titulná strana môjho interfejsu vyzerala asi takto:

Viktor Zálužický, 28 rokov

Povolanie: čistič – začiatočník

Úroveň: 1

Do ďalšej úrovne ostáva: 0/150 bodov

Trestné body: 0

Umenia: 0

Návyky: 0

Špecializácie: 0

Systémové náradie: 2 (zberná prachovka z mikrovlnného vlákna s možnosťou zberu a triedenia drobných častíc a scel'ovania 1 kus + zberné vrečko na drobné častice 1 kus)

Systémové ochranné pomôcky: 0

Stav e-úctu: 3€

Ocenenia: –

Úspechy: –

Z ďalších oznámení vyplynulo, že systémové náradie sa bude vyvíjať spolu so mnou, podľa toho, ako bude rásť moja úroveň a s akým nadšením budem mávať utierkou. A tiež si za systémové peniaze geo môžem kúpiť ďalšie náradie a pomôcky, ktoré mi uľahčia moju prácu. Čo je toto za bordel?! Ako to, že si mám sám, za vlastné peniaze, kupovať náradie, pomôcky, asi aj saponáty, čistiacie prostriedky a všetko, čo budem potrebovať, aby som sa mohol zlepšovať a dosiahnuť ten prekliaty stý level, kde si konečne budem môcť vybrať povolanie, ktoré ma aj uživí? Čo je toto za systém?! Kto ho vymyslel?

Kašľať na systém, moje povolanie mi nik nevezme, z práce ma kvôli tomu nevyhodí a vôbec, čo koho do toho, čo robím vo svojom voľnom čase? Pomyslel som si vtedy naivne.

Dlho som sa hrabal v hĺbinách svojho interfejsu, rozbalil som aj priečinok s prvotnými a druhotnými charakteristikami. Odhalil som, že moje zdravie je 80/100, našiel som aj úroveň energie, sily, bodrosti, ohybnosti, šikovnosti, inteligencie, múdrosti a plno ďalších parametrov. Ktoré z nich majú vplyv na výkon povolania čističa? Netuším.

Ľudská osobnosť je príliš zložitá a komplexná, nedá sa zhrnúť len do niekoľkých základných vlastností, a čím viac vlastností, tým je ťažšie sa v nich orientovať, no viem jedno, že určite budem sledovať svoju manu, zdravie a intelekt. Tie som si vyviedol na hlavnú stránku. Čo je mana netuším, no zjavne od nej veľa závisí, lebo sa obnovuje. V mojom prípade rýchlosťou 1 za 3 minúty a mám jej 50 jednotiek.

Je načase pristúpiť k výkonu a vyskúšať, čo to so mnou urobí.

Spomedzi odpadkov som vyhrabal švédsku utierku, tú som držal spolu s vrecami, ktoré som plánoval vyhodiť. Bola špinavá, chcel som ju dať vyprať. Teraz vyzerala, akoby som ju práve kúpil v obchode. Ešte aj voňala príjemne a bola hebká na omak. Pretrel som ňou pracovnú dosku v kuchyni.

„Óóó!“ vykrikoval som. Doska, o ktorej som si myslel, že je čistá, ved' som ju drhol špeciálnym prostriedkom do kuchyne, sa zrazu jagala čistotou! Bola ako nová! Všetky škrabanččky, drobné ryhy a škvرنy od pikantnej marinády boli preč! Zázrak!

Skontroloval som manu, ved' predsa, ten zázrak sa nemohol udiť len tak, bez nejakej kompenzácie, a zistil som, že naozaj mi z many ubudol jeden bod za sceľovanie. Ovládol ma zvláštny pocit akéhosi vnútorného uspokojenia. Bol som odmenený za svoju prácu pohľadom na čistú pracovnú dosku a aj niečím navyše. Akousi hrdosťou a radosťou z toho, čo som dokázal. Keď sa to tak vezme, bola to hlúposť, ved' som nikoho nevylicil, ani nezachránil komusi život či majetok, tak aká hrdosť? Na čistú dosku? Ľudia by ma vysmiali, ak by sa to dozvedeli, ale ja som si vyhrnul rukávy a pustil sa do roboty.

Opäť som čistil celý byt, tentoraz nasucho, len s prachovkou a priam bleskovo rýchlo, šlo to ľahko a výsledok som mal okamžite pred očami, doslova mi z neho prechádzal zrak. Tešil som sa. Aké perspektívy? Aké možnosti?! Môj byt bol ako z katalógu luxusnej reality. Úplne novučká sedačka, nábytok, posteľ, koberec, všetko vynovené, voňavé. Makal som, kým mi nedošla mana. Keď som ju vyčerpал, veci sa už neobnovovali, ale čistiť som ich mohol ďalej, škála skúseností rástla a pozbieraný materiál sa zbieral do vrečka na odpad, ktoré bolo tiež systémové. Zrejme práve z neho sa bral aj materiál na obnovu vecí, lebo ako inak by sa vyplňali poškodené či oslabené textilné vlákna, škrabance a odreté miesta? Dostal som však aj pokutu:

- 10 bodov za snahu obnoviť steny. Moja prachovka sa na renováciu maľovky nehodí, musím si na to kúpiť špeciálne náradie, teleskopickú kefu, a ak budem chcieť obnoviť aj farbu, ešte i viacfarebný kartridž, cez ktorý sa doplní na potrebné miesta správny odtieň steny. Hmm, priam celá veda. Ale nevádi, tých pár bodov, ktorými ma GayaEnna na chybu upozornila, stálo za to. Zvýšilo mi to inteligenciu o jeden bod. Čo by sa dialo, ak by som aj napriek upozorneniu pokračoval v čistení stien prachovkou? Prejavovalo by sa to nejako na trestných bodoch či charakteristikách? Radšej som to neriskoval.

Po obnovení balkóna a lodžie som vybehol na chodbu. Doma som upratal všetko, čo sa dalo, pokračovať môžem čistením rúry, elektrospotrebičov, hrncov a panvíc aj v čase, keď nebudem môcť čistiť vonku. Chodba je perfektné miesto, plno prachu, špiny, pavučín a mŕtvoliek múch a inej hávede. Tu nikto neupratuje príliš poctivo, veď o týždeň uprace zasa niekto druhý.

Všetko šlo ako po masle, začal som smerom nahor a rýchlo postupoval, nikto ma nerušil, bol som tu úplne sám. A zažil som ďalší šok. Bol som zvyknutý vysávať pavučiny aj s pavúkmi, na chodbe som zmetal všetok bordel hlava-nehlava a zrazu mi prišlo upozornenie a pokuta: - 30 bodov za úmyselné usmrtenie živočícha! Zabil som pavúka. Potom som si to overil muchou, aj za jej smrť mi priletela pokuta a upozornenie. Doriti?! Nechápem, čo mám s tým hmyzom robiť? Veď ani nedokážem poriadne rozlíšiť, ktorý je živý a ktorý už len tak vyzerá. A čo také mole? Larvy? Fúj! To ich mám triediť pinzetou, či ako?

Našťastie mala GayaEnna riešenie, ponúkla mi kúpu odsávačky hmyzu. Vyzerá ako minivysávač do auta, všetko, čo nasaje, môžem vypustiť do voľnej prírody, stojí 15 geo a okuliare na rozpoznávanie života zasa 48 geo. Nejak mi ten zoznam pomôcok, ktoré by som chcel prikúpiť, narastal. Nevadí, aj tak som nemal na čo iné minúť tie systémové peniaze, v supermarkete sa za ne nič kúpiť nedalo. Možno neskôr mi na niečo budú, no zatiaľ bolo veľké plus aj to, že som mohol ušetriť na kúpe saponátov, handier a vody. Pri tejto práci som vodu vôbec nepotreboval.

Bez ďalších trestných bodov som čistil schody a zábradlie, výtahové dvere, okná a dostal som sa na druhú úroveň! Za jediný deň, paráda! Žeby som dal výpoveď a založil si eseročku zameranú na čistenie bytov, firiem a hotelov? Minimálne náklady, ale efekt zjavný a kvalitný? Vraj najšťastnejší ľudia sú tí, ktorých práca je zároveň aj ich koníčkom a zábavou. Takto by som mohol napredovať prakticky neustále. Levelovať počas dňa, aj po robote.

„Dobrý deň, pán sused, upratujete? Prečo sa tak trápíte? Službu má predsa mladá Konvalinková. Alebo ste sa s ňou dohodli?“ Vyšla z výtahu stará pani Volanská. Dobrosrdečná osemdesiatročná dôchodkyňa bývala nado mnou, žila sama, dcéra za ňou sem-tam prišla na kus

reči a priniesla jej nejaký nákup, aby jej prilepšila. Bývalá učiteľka zo svojho minimálneho dôchodku ledva vyžila, ale nesťažovala sa, naopak, stále verila, že sa všetko na dobré obráti.

„Dobrý, pani susedka. Ja tu len tak skúšam, čo dokážem. Došlo k omylu a GayaEnna mi priťukla povolanie, z ktorého som spočiatku nebol nadšený, ale na druhej strane... Je tu teraz čisto, nie?“ Pocit hanby z výberu povolania ma, napodiv, rýchlo prešiel. Nebudem predsa klamať dôchodkyni vo veci, ktorá jej môže byť ukradnutá. Nie som podvodník ani podomový predajca šmejdov, svoj level som získal poctivo. „A vy ste si povolanie vybrali, alebo vám ho GayaEnna pridělila?“ zaujímalo ma, čo si stará pani zvolila.

„A čo už ja, v mojom stave môžem, pán Zálužický? Celý život učiteľka, aj teraz učiteľka. V mojom veku už starú kargu novým kúskom nik nenaučí. Do hrobu nejako dotiahnem.“

„Učiteľka?“ Koho chce učiť? Svoju mačku? Či starency, ktoré stretáva v čakárni u lekára? „Tak veľa šťastia. A zábavy,“ zaželel som jej úprimne, no dosť pochybujem, že dokáže niekoho presvedčiť, aby využil jej pomoc.

Keď okolo mňa prechádzala, taká krehká, zhrbená, odrazu mi napadlo, možno z ľútosťi nad jej osamelosťou: „Môžem u vás upratať?“ Len tak. Zadarmo. Ukážem vám, čo dokážem a ako to funguje.“ Vzápätí som sa zahanbil. Čo ak som ju práve urazil? V bytoch starších ľudí to často vyzerá ako v zberných surovinách či starožitníctvach. Aj pachy sú tam špecifické.

No ona sa usmiala. „Tak poďte, pán sused. Uvarím kávu a mám aj bábovku. Dcéra piekla, zabalila mi. Pozriem sa na to vaše čudo. Nikdy som chlapa upratať nevidela.“

V jej byte to nebolo až také hrozné, bolo vidieť, že sa snaží udržiavať poriadok, hoci jej už kľby veľa nedovolia. Rozprávala a ja som behal s utierkou, občas jej niečo odpovedal a vysvetľoval, ale väčšinou hovorila ona. Príhody zo školy, o deťoch a rodičoch, o starých časoch. Bola zásobárňou životných skúseností a ľudských osudov. Prekvapilo ma, že si dohodla dve žiačky. Budú k nej dochádzať na doučovanie. Dokonca si tým aj privyrobí nejaký peniaz k penzii. K tomuto kroku ju však nemotivovala nízka penzia, veď ju dostáva už roky, ale výber jej systémového povolania učiteľky. Chcela postúpiť na vyšší level. Zamyslel som sa nad tým. Pre niekoho ako ona, bol príchod GayaEnny motiváciou k rozvoju. Namiesto, aby sedela a plietla pred televízorom, bude zasa učiť. Angličtinu a matematiku.

Domov som sa vrátil unavený, ale spokojný. Síce zasa bez many, ale s tretím levelom a peknou sumičkou na e-účte. Zajtra si kúpim tie okuliare, aby som ani náhodou nezabil nejakého tvora. Som čistič, nie zabijak. Sranda, ako to majú skutoční zabijaci, lovci či vojaci? Ich by mali za zabíjanie odmeňovať, či ako? Logické, nie?

Za moju pomoc susedke ma GayaEnna odmenila ocenením:

Nezištný čin 1. stupňa (+ 5 % rýchlejšia obnova many)

a za záchranu hmyzu som získal:

Priateľ prírody 1. stupňa (+ 1 % k rýchlosti zisku bodov, – 10 trestných bodov).

No, zvláštne ocenenia, ale asi som na správnej ceste, keď mi zrušili aj jednu pokutu. V začiatkoch to tak býva, že jeden úspech strieda druhý a zdá sa, že veci idú hladko a rýchlo, proste jedna báseň, a ďalší level je na dosah, no s každou úrovňou to bude stále ťažšie a ťažšie.

*

Vstal som skoro ráno a vybavil si dovolenku. Od vzrušenia a chuti do roboty som nemohol obsedieť. Bol som zvedavý, čo nové dnes dokážem, čo sa o GayaEnne dozviem, aké možnosti mi dajú nové systémové predmety.

Kúpil som tú teleskopickú kefu a hmyzožrúta, ako som si v duchu pomenoval odsávačku hmyzu. Ešte pred raňajkami som prekefoval všetky dostupné steny nezastavané vstavanými skriňami. Dal som si kávu a povenoval sa kuchynskému riadu, skrinkám a všetkým tým drobnostiam, ktoré si človek bežne nevšima alebo sa mu nechce, lebo to zaberá veľa času. Môj byt je ohniskom čistoty. Čistejšia je asi iba operačná sála, hoci dosť o tom pochybujem. O tej operačnej sále.

S pekne rozvinutým tretím levelom som vyrazil do mesta, poobzerať si ľudí, popočúvať o čom sa rozprávajú, čím žijú a ako sa zmenil ich život. Mohol som si otvoriť internetové diskusie, ale potreboval som si prevetrať hlavu, prejsť sa, na vlastné oči a uši sa presvedčiť, ako je to so zmeneným svetom naozaj. Bez cenzúry a zásahov štátu či korporácií. K tým diskusiám a blogerským príspevkom sa vrátim neskôr, až sa poriadne rozvinú a budú naozaj dostatočne informatívne, nie iba samé špekulácie a dohady.

Čo čert nechcel, stretol som svoju ženu. Bývalú. Kráčala nahodená v koženom korzete a krátkych nohaviciach, v čižmách na opätku a s lukom v ruke. Vlasy ryšavých vlasov sa jej rozlievali po pleciach. Neskrotne poskakovali do kroku. Na chrbte jej z malého ruksaku trčali letky šípov. Prekvapene som zastal uprostred kroku a zísal, zísal, zísal. Pri mne sa takto nikdy neobliekala! Šla v sprievode podobne nahodených dievčat a chlapcov, mohli mať tak 20 – 25 rokov.

Kočka! Štetka!

„Á, Viktoro! To pozeráš, čo?“ Príliš milý tón jej hlasu neveštil nič dobré.

„To teda pozerám.“

„Som lukostrelkyňa! Teraz je to trendy. Staré historické povolania sú v kurze, ale to ty nemôžeš vedieť. Nikdy si sa o módu nezaujímal. Ani o mňa, keď sa to tak vezme,“ usmiala sa na mňa s takým hraným ľútostivým úsmevom, až mi prišlo zle. Lucia sa vždy vedela vynájsť. Bohatí rodičia, prestížna škola, správni kamaráti a výhodná partia. Len ja som do jej života akosi

nezapadol. Snažil som sa jej dať, čo chcela, ale ona nikdy nemala dosť. Po deťoch netúžila, chcela si užívať a mňa to s ňou tiež rýchlo prestalo baviť. Bleskový rozvod ma stál slušnú sumičku, ale nestálo za to ťahať sa s Lucinkou za prstíky, stokrát by som to potom oľutoval. Ešteže si za mňa našla náhradu počas nášho manželstva a mne dala pokoj. Čo najskôr chcela letieť na predsvadobnú cestu do Dubaja, zaplatila ju mojou kreditkou. Teraz sa nezdalo, že by bola vydatá, prsteň nemala. Ropného šejka si asi tiež neuločila.

„Vždy som chcela byť ako neskrotná Merida, konečne si splním svoj tajný sen! Teraz môžem, teraz sa všetko môže stať, stačí len zatúžiť! GayaEnna je bohyňa, čo prišla plniť ľudské túžby!“ Celá partia sa k jej zvolaniu pridala. Majú to ako heslo družiny? Bojový pokrik? Uprostred Kamenného námestia pôsobili trochu rušivo, ako nejaký historický cosplay.

„Tak veľa šťastia, lukostrelkyňa.“ Nemal som chuť rozvíjať pred ňou túto tému, v porovnaní s jej entuziazmom bola moja nálada tak trochu pod psa. Kam sa ja hrabem na vznešených lukostrelcov? Lenže ona ma len tak z pazúrov nepustila. Asi nejakým šiestym zmyslom vycítila, to ona vedela, že pred ňou voľačo dôležité skrývam a chcem sa jej zbaviť. Už zasa.

„Mám už druhú úroveň. Ideme s partou na cvičisko. Súkromný sponzor tu neďaleko zriadil tréningovú plochu a kurzy historickej streľby. Nechceš ísť s nami?“ spýtala sa sladko a provokatívne. „Jaj, veď nemôžeš, nie si z našej kasty! Novodobá aristokracia prijíma len vyvolených, ktorí si stihli správne vybrať. Vedel si, že okruh niektorých povolání je obmedzený? Každý nemôže byť lukostrelca, jazdec na koni alebo lovec,“ poučovala ma veľkopanským štýlom. Ona vždy lovila vo vyšších sférach, pokiaľ išlo o spoločenské postavenie a ambície. Cítila sa byť vyvolená a GayaEnna jej túto výnimočnosť dala ako na podnose. Tú menšiu sektičku si už zrejme založila sama, nejakých prívržencov za sebou ťahala už od strednej školy. „A ty si si čo vybral?“ spýtala sa napokon, aby prejavila záujem aj o niekoho iného ako len o seba.

Ohúriť ju? Spadne z nôh od úžasu, alebo od smiechu? Budú sa rehotiť celú cestu na tú ich strelnicu.

„Mám technické zameranie, pracujem s predmetmi, neskôr možno prikúpim nejaké stroje. Premýšľam, že sa tomu začnem venovať naplno. Profesionálne, takpovediac,“ zaobalil som to, ako sa dalo, aby som vyslovene neklamal. Mám taký pocit, že by to voči GayaEnne nebolo fér a ktovie, či v duchu neráta nejaké tie čierne body aj za klamstvo či podvod.

„Aké technické zameranie? Účtovník? Pche! Vždy budeš počítať peniaze druhých ľudí,“ odfrkla.

Mal som sto chutí napľuť jej do tej dokonalej tváre a sotiť ju do kaluže, ale bola by to z mojej strany dosť úbohá pomsta. Taká detinská.

„Som smetiar! To si chcela počuť?!“ vmietol som jej do tváre, a kým stála ako socha, obišiel som ju a šiel si svojou cestou. V ústach som mal nepríjemnú pachuť. Pár ľudí sa na mňa pozrelo, hovoril som dosť nahlas. Na tvárach mali súcitný výraz. Musel som Luciu naozaj veľmi šokovať, lebo som z jej úst nezačul ani jediný posmešok. Zato partia lukostrelcov mi to dala pekne vyžrať. Pokrikovali za mnou ešte dlho, boli ako malé deti.

V kaviarňach, baroch a reštauráciách sedelo pomerne málo zákazníkov. Väčšinou som stretol len čašníčky a pár stálych zákazníkov, ktorých ani GayaEnna neodradila od ich pohárika. Väčšinu ľudí pohltila nová zábavka, ich „osudové“ povolanie a leveling. Z rôznych smerov som počúval fámy o ponuke povolání podľa znamení zverokruhu, podľa karmy, podľa krvnej skupiny. O združovaní hráčov (už sa tak začali označovať tí, čo žili najmä pre GayaEnnu a hlavné povolanie odsunuli na vedľajšiu koľaj) do bánd, cechov, siekt a kást podľa druhu ich povolania. Objavili sa už aj prví vrahovia, hráči, ktorí uverili v akúsi apokalypsu a levelovať chceli na účet smrti iných hráčov, dúfali, že im smrť hráčov prinesie rýchly nárast bodov, úrovni a peňazí, ale mýlili sa. Za vraždu boli vysoké pokuty, zníženie charakteristík a hlásenie GayaEnny o mieste zločinu, o obeti, vrahovi aj o lokalite, kde sa nachádza. Ľudia si začínali uvedomovať, že GayaEnna je niečo viac, ako len hra zameraná na zmysluplné vyplnenie voľného času, že dokáže vidieť naše zločiny, priestupky, prehrešky, podvody a protizákonné konanie. Že nás môže nahlásiť, ak to uzná za správne, že sleduje každý náš krok, čin, skutok a môže nás nielen odmeňovať, ale aj trestať. Nie všetkým sa to páčilo. Jedni ju vebili ako bohyňu v stroji, ďalší ju preklínali alebo obviňovali z toho, že nezabránila smrti ich blízkeho, hoci videla, čo sa chystá. GayaEnna nevysvetľovala ani sa neospravedlňovala za svoje rozhodnutia. Myslím, že sledovala a zbierala informácie, hľadala algoritmy ľudského správania, študovala nás a robila drobné úpravy, tisíce nenápadných zmien. Ladila sa na nás. Doma som si zapol televízor. Čistiac predmety, topánky a veci doteraz ukryté v skriniach, som prepínal kanály a počúval. Správy z domova i zo sveta, zo všetkých kontinentov, a všade hovorili len o GayaEnne a zmene, ktorú nám priniesla. Kam sa hrabe môj drobný problém s výberom povolania? V porovnaní s tým nabral rozruch a množstvo geopolitických problémov priam grandiózne rozmery a tie neutíchali, naopak, všetko bolo len na začiatku.

Z hádok, hypotéz, protihypotéz, teórií a obviňovania, kto za to môže a aké to bude mať následky, ma rýchlo rozbolela hlava.

„Naša strana je rozhodne za to, aby do politiky vstupovali len tí hráči, ktorí si vybrali povolanie „politik“. Chceme, aby sa povolania v reálnom živote čo najviac zosúlادili s tými v GayaEnne. Bola by škoda nevyužiť skúsenosti a schopnosti rozvíjajúcich sa hráčov v reálnych povolaniach,“ tvrdil predseda novej strany Gaya.

„Sme rozhodne proti, bola by to diskriminácia! Každý dospelý občan má právo kandidovať a uchádzať sa o miesto v parlamente.“

„Netvrdím, že to tak nie je, zatiaľ platia staré pravidlá, ale naša strana si zvolila jasnú stratégiu. Naši kandidáti budú levelovať ako politici dňom i nocou! Už dnes získali umenia ako: rétorika, argumentácia, prezentácia a schopnosť presvedčať. Za klamstvá a nesplnené sľuby dané verejnosti GayaEnna udeľuje vysoké trestné body, lebo sa týkajú veľkého počtu voličov. Rastúca úroveň našich členov bude pre voličov určite tým najlepším argumentom a dôkazom našej usilovnosti!“ Nový predseda bol pre politiku zjavne zapálený, videl v nej svoju budúcnosť a s pomocou GayaEnny sa mu výstup na vrchol moci mohol podariť. Ľudia majú radi nováčikov plných energie a chuti do práce. Jeho návrhy a nápady boli síce inovatívne, na druhej strane, zneli logicky.

Na internete to tiež nebolo o nič lepšie, celý svet šalel.

Niektorí sa chválili úspechmi, napínali svaly, do podrobností opisovali každý skutok, ktorým naberal body, ďalší, väčšinou dievčatá, nakrúcali videá v systémovom oblečení, na ktoré utratili všetky zarobené geá. Záujem vzbudzovali rebríčky Top-ov, hráčov, ktorí ako prví dosiahli vysoký level, nejaké ocenenie alebo podivné umenie.

Napríklad jeden psychológ zo Zvolena získal empatiu, schopnosť cítiť, čo cíti jeho pacient. Lekár zo žilinskej nemocnice zasa opisoval, ako v ľudskom tele vyzerá zápal, čo všetko vidí a ako ho dokáže liečiť. Objavili sa povolania ako liečiteľ, bylinkár, vykladač snov, rozsievateľ ohrozených druhov rastlín alebo chovateľ so zameraním na chránené druhy. Nadšenie vyvolala správa, že niektorí získali schopnosť dopestovať orgán z pôvodných ľudských buniek. Mnohým chorým to dalo nádej na to, že jedného dňa získajú pľúca, srdce alebo pečeň, dopestovanú z ich vlastných buniek. Boli však aj mínusy. V mnohých mestách krivka zločinu stúpala, ľudia sa museli na vlastnej koži presvedčiť, že zločin už nevynáša tak, ako predtým, že o ich trestných činoch sa polícia alebo systémoví ochrancovia poriadku či domobrana dozvedia takmer okamžite po ich vykonaní. Z chaosu, strachu a nádejí vyrastal nový poriadok.

*

Za mesiac sa veľa zmenilo. Opäť som stretol Luciu, luk už nemala, aj oblečenie zmenila na civilné šaty. Bola smutná, uplakaná a nešťastne predou mnou klopila zrak. Pýcha kamsi zmizla. Alebo ju len ukryla k svojmu luku a koženému kostýmu amazonky.

„Mám šiesty level a viac nedám ani ťuk! To je koniec! Som úplne zničená! Nemám sa kam ďalej rozvíjať, lebo kto dnes potrebuje lukostrelcov?“

„Nerozumím. Prečo nelovíš lesnú zver? Stačí si kúpiť lístok a môžeš...“

„Nedokážem zabiť ani zajaca! Som zasraná pacifistka, chápeš?! Keď vidím tie ich nežné dôverčivé očka, ako ma prosia, aby som im dala najesť alebo ich pohladila... A ja na ne mierim... bééééé!“

Hmm, to som od nej teda nečakal. Predsa len bola dosť premotivovaná a vo vytržení ísť stále vyššie a ďalej. Lukostreľba ju musela dosť sklamať.

„Nájdí si poradcu. Sú takí, čo ťa potiahnu, rozpišu ti program, navrhnu možnosti, ktoré sama nevidíš.“ Moje rady vždy brala ako miešanie sa do jej vecí. Verila, že si dokáže poradiť sama a lepšie.

„Nemá to zmysel. Už som to skúšala. Chcel, aby som sa naučila jazdiť na koni a strieľala z luku za jazdy, z polohy ležmo, sediačky a všakovako inak. Nie som akrobatka a nikdy som nebola fyzicky zdatná. Vieš, ako dlho by mi trvalo, kým by som to zvládla? Jazda na koni deformuje nohy a vôbec... Bol to tupec! Radil mi len preto, aby ma dostal do postele!“

A máme tu starú pesničku. Zasa ju chce niekto dostať do postele, využiť ju, obalamutiť, zviest' a ona je v tom nevinne. Ona sa tvárila, že nikdy neflirtovala, nezvádzala a nevyužívala ľudí okolo seba, aby si získala ich pozornosť. Načo som sa s ňou púšťal do reči?

„A ty? Ako sa máš? Postupuješ?“ Podišla ku mne celkom blízko, chytila ma do jemnej siete utkanej z vôní, šarmu a ženskosti. Týmto ma kedysi zasekla, namotala a vylovila z môjho bezpečného rybníčka, v ktorom som si lebedil. Skúša to zasa, lebo tuší, že ak by bola so mnou, niečo by som vybavil, zariadil a v konečnom dôsledku by som jej nejako pomohol. A len čo by sa z problémov vymotala, kopla by ma do zadku. Je jednoducho taká, iná nebude.

„Dal som výpoveď a založil si firmu. Prosperujem. Som jediný čistič v meste, na celom Slovensku je nás päť. Mám dosť unikátne portfólio umení a návykov, takže o prácu nebudem mať nikdy núdzu, a ak GayaEnna dovoľí, stanú sa moje služby dedičné. Po dosiahnutí dvestovky mám nárok na založenie klanu a špeciálnu ochranu. Práve som podpísal zmluvu na likvidáciu skládky chemického odpadu v Nemecku a ozvali sa mi aj z úložiska jadrového odpadu vo Francúzsku, chceli by so mnou urobiť pár experimentov. Nezáväzne. Hej, bude to výnosné,“ potvrdil som jej nemú otázku, „ale peniaze nie sú to hlavné, beriem aj prácu bez nároku na odmenu, ak mi príde zaujímavá.“

„Peniaze nie sú problém?“

„Nie. Oveľa dôležitejší je pocit, že robím dobrú robotu. Že našu planétu zbavujem svinstva, ktoré sme sami vytvorili. Raz zamorené oblasti opäť ožijú, pustatiny sa zalesnia, moria sa zbavia nánosov odpadu a z riek sa opäť bude dať piť.“ Neznelo to príliš pateticky? Asi trochu áno, ale nemohol som si odpustiť, aby som si neštuchol do jej prehnaného sebavedomia. Karta sa obrátila, šarmanťná lukostrelkyňa. Som čistič planéty. Jedného dňa dosiahnem takú úroveň,

že žiaden odpad či zamorenie pre mňa nebude predstavovať problém. Som šťastný, keď vidím, ako sa vďaka mojim schopnostiam veci menia. Niektoré predmety sa opravujú, z elektroodpadu sa stáva vynovená práčka či televízor, síce staršieho dáta výroby, ale plne funkčné. Ďalšie predmety sa rozkladajú na základné prvky a ukladajú sa do jednotlivých vriec, kontajnerov či nádob. Už dokážem rozložiť aj plasty a niektoré nebezpečné chemikálie. Môj život získal úplne iný smer, na míle som sa vzdialil tomu človeku, ktorý bezhlavo miloval egocentrickú, krásnu a ohnivovlasú Luciu. Jej jas v mojich spomienkach vyhasol, zanechala po sebe nejasnú trpkoslakú príchuť omylu.

Júlia je úplne iná. Čistič a rozsievačka semien k sebe pasujú viac ako čistič a lukostrelkyňa, hoci niekto by mohol polemizovať, ale ja som si istý.

„Nevešaj hlavu a snaž sa, GayaEnna dáva šancu každému,“ povzbudil som ju na rozlúčku. Už sa asi nikdy nestretneme. Mám kontrakty, záujem o firmu stúpa a s mojou partnerkou Júliou budeme teraz veľa cestovať po svete.

„Hej, jasné. S priateľkou... Tak vám želám veľa úspechov a česť práci!“ pozdravila ma obľúbeným novodobým pozdravom.

„Česť práci!“ odvetil som. A prečo nie? Každá užitočná a poctivo vykonávaná práca si zaslúži, aby si ju ľudia ctili.